2.12 Θεωρεί σημαντικό να διασφαλίσει η Επιτροπή ότι η λειτουργία των συνεταιρισμών και άλλων επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας θα συμβάλει στην ανάπτυξη της γεωργίας μέσω κοινοτικών πρωτοβουλιών.

2.13 Επισημαίνει ότι η Επιτροπή και οι κυβερνήσεις των κρατών μελών πρέπει να υποστηρίξουν τις δυνατότητες που παρέχουν στους συνεταιρισμούς φορολογικές διευκολύνσεις με βάση την περιφερειακή τους ή την κοινωνική τους χρησιμότητα.

2.14 Επισημαίνει τις δυνατότητες που παρέχουν οι συνεταιρισμοί ως φορείς ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας και νέων καινοτόμων τρόπων απασχόλησης σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο.

2.15 Προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να προωθήσουν ενεργά τη σύσταση συνεταιριστικών εταιρειών (και ιδιαίτερα εμπορικών συνεταιρισμών) στις νέες μορφές γεωργικών και αγροτικών δραστηριοτήτων, όπως η βιολογική καλλιέργεια, η υδατοκαλλιέργεια κλπ. Στις δράσεις πρέπει να συμπεριληφθεί η κατάρτιση, η διευκόλυνση, η παροχή νομικών συμβουλών, η αναγνώριση των συμμετεχόντων, κλπ.

2.16 Καλεί τους δήμους και τις περιφέρειες να λαμβάνουν περισσότερο από σήμερα υπόψη τη δράση των συνεταιρισμών κατά τη χάραξη της πολιτικής τους για την απασχόληση.

2.17 Υπενθυμίζει, ότι οι συνεταιρισμοί παρέχουν νέες δυνατότητες για τη βελτίωση της απασχόλησης, την παροχή υπηρεσιών και την αναζωογόνηση της οικονομίας απομακρυσμένων και ιδιαίτερα φτωχών περιφερειών.

Βρυξέλλες, 16 Ιουνίου 2004.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και των ενεργειακών υπηρεσιών»

(2004/C 318/06)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και των ενεργειακών υπηρεσιών» COM(2003) 739 τελικό — 2003/0300 (COD),

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε το Συμβούλιο στις 23 Ιανουαρίου 2004, σύμφωνα με το άρθρο 175 της ΣΕΚ, να ζητήσει τη γνωμοδότησή της,

έχοντας υπόψη την απόφαση που έλαβε το Προεδρείο της στις 4 Νοεμβρίου 2002, να αναθέσει στην επιτροπή «Βιώσιμη Ανάπτυξη» την κατάρτιση της εν λόγω γνωμοδότησης,

έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου, της 25ης Απριλίου 2002, για την έγκριση, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του Πρωτοκόλλου του Κυότο στη Σύμβαση-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές και την από κοινού τήρηση των σχετικών δεσμεύσεων (2002/358/ΕΚ) ([1]),

έχοντας υπόψη την απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2002, για μηχανισμό παρακολούθησης των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου στην Κοινότητα και εφαρμογής του πρωτοκόλλου του Κυότο (280/2004/ΕΚ) ([2]),

έχοντας υπόψη την οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας ([3]),

([1]) ΕΕ L 130 της 15.5.2002, σ. 1.
([2]) ΕΕ L 49 της 19.2.2004, σ. 1.
([3]) ΕΕ L 27 της 30.1.1997, σ. 20.

έχοντας υπόψη τις γνωμοδοτήσεις που εξέδωσε στις 18 Σεπτεμβρίου 1997 με θέμα «Κλιματικές μεταβολές και ενέργεια» —CdR 104/1997 τελικό ([1])— και στις 14 Μαρτίου 2002 για την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για την έγκριση, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του Πρωτοκόλλου του Κυότο, της σύμβασης πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος και την από κοινού ανταπόκριση στις αντιστοίχως αναλαμβανόμενες υποχρεώσεις» — CdR 458/2001 τελικό ([2]),

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση που εξέδωσε σχετικά με την «Ανακοίνωση από την Επιτροπή για το έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Κοινότητας», «Περιβάλλον 2010: το μέλλον μας, η επιλογή μας, Έκτο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον» και την «Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον 2001-2010» COM(2001) 31 τελικό — CdR 36/2001 τελικό ([3]),

Εκτιμώντας:

1. ότι η αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας στο τελικό στάδιο έχει αποφασιστική σημασία για την προστασία του περιβάλλοντος, τον περιορισμό της ενεργειακής ζήτησης και για την υλοποίηση των στόχων που τέθηκαν στο Κυότο. Η περαιτέρω ανάπτυξη της αντίστοιχης αγοράς και των συναφών υπηρεσιών θα συμβάλει σημαντικά στην υλοποίηση του στόχου αυτού,

2. ότι οι οργανισμοί τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη πρωτοστατούν εδώ και χρόνια στην προσπάθεια για την εξοικονόμηση ενέργειας, παραδείγματος χάριν, με τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τη δοκιμαστική εφαρμογή «ευφυών» ενεργειακών συστημάτων,

3. ότι υπάρχουν πάρα πολλοί οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ευρώπη που δεσμεύτηκαν για την υλοποίηση των στόχων του Κυότο,

4. ότι αυτό που προέχει είναι να συνειδητοποιήσουν οι πολίτες τη σημασία που έχει η εξοικονόμηση ενέργειας, ότι οι οργανισμοί τοπικής και περιφερειακής αυτοδιοίκησης, επειδή ευρίσκονται πλησιέστερα στους πολίτες από οποιοδήποτε άλλο διοικητικό φορέα, μπορούν να συμβάλουν στην υλοποίηση του στόχου αυτού και ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει, κατά συνέπεια, να τους προσφέρει τα απαραίτητα περιθώρια για να πράξουν αναλόγως,

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 92/2004 rev.1) που υιοθέτησε στις 3 Μαΐου 2004 η επιτροπή «Βιώσιμη ανάπτυξη» (εισηγητής: ο κ. SINNER, υπουργός ευρωπαϊκών υποθέσεων και περιφερειακών σχέσεων του Ελεύθερου Κρατιδίου της Βαυαρίας (D, EVP)),

υιοθέτησε κατά την 55η σύνοδο ολομέλειάς της 16ης και 17ης Ιουνίου 2004 (συνεδρίαση της 17ης Ιουνίου2004) την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. **Οι απόψεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η Επιτροπή των Περιφερειών

1.1 Συμφωνεί με την άποψη της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ότι η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση συνιστά σημαντικό στόχο. Παράλληλα, χαιρετίζει την πρόθεση της Επιτροπής να προωθήσει την περαιτέρω ανάπτυξη αγοράς για την προαγωγή της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και των ενεργειακών υπηρεσιών. Θεωρεί δε ότι είναι απαραίτητη η ενίσχυση της αγοράς αυτής για τη μείωση των εκπομπών ρύπων και την προαγωγή της βιώσιμης ανάπτυξης.

1.2 Θεωρεί κατά βάση ότι η πρόταση οδηγίας αποτελεί ένα σωστό πρώτο βήμα για την υλοποίηση αυτού του στόχου.

1.3 Εξακολουθεί να υποστηρίζει ανεπιφύλακτα τον στόχο της προστασίας του περιβάλλοντος και την τήρηση των συνεπαγόμενων υποχρεώσεων για μείωση των εκπομπών. Στα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τις κοινότητες της Ένωσης εφαρμόζεται ήδη ποικιλία μέτρων, με απώτερο στόχο την εκπλήρωση αυτής της υποχρέωσης (βλέπε σχετικά το νόμο για την εξοικονόμηση ενέργειας της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας ο οποίος ψηφίστηκε από το γερμανικό κοινοβούλιο την 1η Απριλίου 2004). Σε αυτά πρέπει να προστεθούν οι προσπάθειες για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε όλους τους τομείς κατανάλωσης.

1.4 Είναι της άποψης ότι η προώθηση μέτρων για την προαγωγή της ενεργειακής απόδοσης, όπως η εξοικονόμηση ενέργειας από τους τελικούς χρήστες και η προσφορά ενεργειακών υπηρεσιών, πρέπει να εναρμονίζεται με τις συνθήκες που επικρατούν σε αγορές προσανατολισμένες στον ανταγωνισμό. Ταυτόχρονα, θα ήθελε να τονίσει ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ενίσχυση του δημόσιου τομέα, έτσι ώστε αυτός να μπορεί να συνεχίσει να εκπληρώνει τα καθήκοντά του σε σχέση με την ποιότητα, την ασφάλεια και την πρόσβαση.

1.5 Δεν αμφισβητεί ότι, προκειμένου να επιτευχθεί η επιδιωκόμενη ενεργειακή απόδοση σε επίπεδο τελικού χρήστη, χρειάζεται να οριστούν οι κατάλληλες γενικές συνθήκες. Ο καλύτερος τρόπος για να γίνει αυτό είναι η προαγωγή και η περαιτέρω αύξηση της ζήτησης με τη χρήση των κατάλληλων τεχνικών και διαδικασιών. Αντιθέτως, η πρόταση να υποχρεωθούν οι επιχειρήσεις σε παρόμοιες προσφορές εμφανίζεται ως προβληματική. Αυτό θα υποχρεώσει τις επιχειρήσεις να εφαρμόζουν διαδικασίες και τεχνικές για τις οποίες δεν υπάρχουν αγοραστές, με αποτέλεσμα την αύξηση του τελικού κόστους για τον καταναλωτή.

1.6 Θεωρεί ότι η πρόταση οδηγίας είναι αντίθετη προς το ισχύον σύστημα στα σημεία που παρακάμπτει ουσιαστικές διαρθρώσεις της εσωτερικής αγοράς ενέργειας. Η πρόταση οδηγίας υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι μεμονωμένοι έμποροι ή προμηθευτές θα προσφέρουν στους πελάτες τους σε όλους τους τομείς τελικής κατανάλωσης ενεργειακές υπηρεσίες και να εφαρμόσουν μέτρα για την προαγωγή της ενεργειακής απόδοσης. Ωστόσο, σε μια ανοιχτή αγορά, η προσφορά είναι σχεδόν αδύνατον να κατευθυνθεί. Επιπλέον, οι εμπλεκόμενοι παράγοντες της αγοράς, όπως οι διάφορες επιχειρήσεις παροχής ενέργειας και οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά προμηθευτές ενέργειας διαφέρουν σε βαθμό που δεν επιτρέπει την υπαγωγή τους στους ίδιους ή συγκρίσιμους ρυθμιστικούς κανόνες.

([1]) ΕΕ C 379 της 15.12.1997, σ. 11.
([2]) ΕΕ C 192 της 12.8.2002, σ. 59.
([3]) ΕΕ C 357 της 14.12.2001, σ. 44.

1.7 Θεωρεί ότι η υποχρέωση των επιχειρήσεων παροχής ηλεκτρισμού να παρέχουν ενεργειακές υπηρεσίες στους τελικούς χρήστες συνιστά παραβίαση της οδηγίας για την εσωτερική αγορά.

1.8 Είναι της γνώμης ότι η δημιουργία νέων διοικητικών διαρθρώσεων, οι οποίες θα μπορούν να εκπληρώνουν τα εποπτικά και ελεγκτικά καθήκοντα που τους ανατίθενται μόνο επωμιζόμενες σημαντικό διοικητικό φόρτο, μπορεί μόνο κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις να συμβάλει στην αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και την προαγωγή μιας αγοράς που είναι αποτελεσματική ως προς την ενεργειακή απόδοση και την παροχή συναφών υπηρεσιών. Πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να χρησιμοποιούν υφιστάμενους οργανισμούς για την εκπλήρωση των καθηκόντων αυτών. Σύμφωνα με την πρόταση οδηγίας, το κόστος των μέτρων για την εξοικονόμηση της ποσότητας ενέργειας που επιδιώκεται «δεν πρέπει» να υπερβαίνει το όφελος που αποφέρουν. Επειδή όμως δεν είναι σαφές πως πρέπει να γίνει η ανάλυση κόστους-οφέλους, η υποχρέωση αυτή εξακολουθεί να έχει απλώς προγραμματικό χαρακτήρα χωρίς πρακτική σημασία, με αποτέλεσμα το κόστος να εξελίσσεται εντελώς δυσανάλογα σε σχέση με το όφελος. Συνεπώς, με το άρθρο 10β της πρότασης οδηγίας, υπάρχει κίνδυνος να μετακυληθούν, μέσω των τελών διανομής, ορισμένες δαπάνες στους τελικούς χρήστες.

1.9 Απευθύνει έκκληση προκειμένου ο καθορισμός ενιαίου συντελεστή αύξησης της αποδοτικότητας της τάξης του 1 % για όλα τα κράτη μέλη να μην επιφέρει στρεβλώσεις του ανταγωνισμού, επειδή τα κράτη τα οποία έχουν ήδη επιτύχει ένα υψηλό επίπεδο απόδοσης μπορούν να το βελτιώσουν ακόμη περισσότερο μόνο καταβάλλοντας συγκριτικά υψηλό κόστος. Πρέπει να δοθούν εγγυήσεις ότι θα ληφθούν δεόντως υπόψη οι προσπάθειες που έχουν καταβάλλει ήδη τα κράτη μέλη. Η συνεκτίμηση των μέτρων που έχουν ληφθεί από τα κράτη μέλη για την εξοικονόμηση ενέργειας από το 1991, η οποία προβλέπεται στο παράρτημα 1 της προτάσεως, πρέπει να γίνει με τρόπο που να αποκλείει τις στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Επιπλέον, η ΕΤΠ αντιτίθεται στη δυσανάλογη επιβάρυνση του Δημοσίου και απευθύνει έκκληση για την ίση μεταχείριση του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα.

1.10 Είναι της γνώμης ότι ορισμένα από τα μέτρα που προβλέπονται, όπως για παράδειγμα το ενιαίο ποσοστό εξοικονόμησης ενέργειας, οδηγούν στην δημιουργία νέων γραφειοκρατικών ελεγκτικών μηχανισμών ή σε καταναγκαστικές αγορές για ενεργειακές υπηρεσίες και, ανάλογα με την έκταση και την έντασή τους, συνιστούν ιδιαίτερα σημαντική παρέμβαση στην ενεργειακή πολιτική που ασκούν τα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 17 Ιουνίου 2004.

2. **Οι συστάσεις της Επιτροπής των Περιφερειών**

Η Επιτροπή των Περιφερειών

2.1 Καλεί την Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τον απόλυτα θεμιτό στόχο της νομοθετικής προτάσεως, να επανεπεξεργαστεί ορισμένα ουσιαστικά σημεία του σχεδίου οδηγίας. Στόχος της προσπάθειας αυτής πρέπει να είναι να αναπτυχθεί περαιτέρω και να ενισχυθεί η ζήτηση ενεργειακών υπηρεσιών με την παροχή πληροφόρησης, συμβουλών και με μέτρα στήριξης, ενώ συνιστά την ανάληψη πανευρωπαϊκής εκστρατείας ενημέρωσης με στόχο την προαγωγή της επίγνωσης του οφέλους που συνεπάγεται για το περιβάλλον η εξοικονόμηση ενέργειας.

2.2 Καλεί την Επιτροπή να σεβαστεί την αρχή της επικουρικότητας και να επιτρέψει στο μέλλον στα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τις τοπικές κοινότητες να μεριμνήσουν για την εξέταση της ποιότητας, την πιστοποίηση ή τη διαπίστευση των επιχειρήσεων παροχής ενέργειας, για την εποπτεία του ελεγκτικού συστήματος στον τομέα αυτό και της λειτουργίας της αγοράς, για την κατάρτιση προγραμμάτων για την προαγωγή της ενεργειακής αποδοτικότητας και για την δημιουργία συστημάτων χρηματοδότησης που θα τελούν υπό την εποπτεία του Δημοσίου.

2.3 Προτείνει να περιοριστεί ο λεπτομερειακός χαρακτήρας των διατάξεων, έτσι ώστε αυτές να είναι συμβατές με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με την άρση των ρυθμιστικών παρεμβάσεων, τον περιορισμό της γραφειοκρατίας και την απλούστευση των διαδικασιών.

2.4 Καλεί την Επιτροπή να μην επιβαρύνει δυσανάλογα το δημόσιο τομέα όσον αφορά το στόχο της εξοικονόμησης ενέργειας. Τόσο ο δημόσιος όσο και ο ιδιωτικός τομέας πρέπει να αναλάβουν να συμβάλουν στον ίδιο βαθμό στην υλοποίηση του γενικότερου στόχου της προαγωγής της ενεργειακής αποδοτικότητας.

2.5 Επισημαίνει ότι, για να τηρηθούν οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στην πρόταση οδηγίας, πρέπει να ληφθούν εποπτικά μέτρα, να συγκεντρωθούν στοιχεία και να υποβληθούν εκθέσεις στην Επιτροπή. Όλα αυτά προϋποθέτουν αύξηση προσωπικού στη δημόσια διοίκηση —πράγμα που μέχρι σήμερα δεν ήταν απαραίτητο— αλλά και στις ίδιες τις επιχειρήσεις, παραδείγματος χάριν για τη συλλογή και τη διαβίβαση στοιχείων για τους τελικούς χρήστες που μέχρι σήμερα δεν ήταν αναγκαία (παραδείγματος χάριν για την περίπτωση του πετρελαίου θέρμανσης) και για την παροχή ενεργειακών υπηρεσιών. Ο νομοθέτης θα πρέπει να συνεκτιμήσει και να συμπεριλάβει στα σχέδια του όλα αυτά τα δεδομένα.

2.6 Υπενθυμίζει στην Επιτροπή ότι η πρόταση οδηγίας πρέπει να εναρμονίζεται απόλυτα με τους στόχους όλων των νομοθετικών ρυθμίσεων που ισχύουν στον τομέα της ενέργειας και ιδιαιτέρως με την οδηγία για την εσωτερική αγορά ενέργειας.

Ο Πρόεδρος
της Επιτροπής των Περιφερειών
Peter STRAUB